

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Liikuvusreform

Ühistranspordivaldkonna eesmärgid ja tegevused

Piret Hartman

Regionaalminister

Hannes Luts

Ühistranspordiosakonna nõunik

Maaelukomisjon

11.06.2024

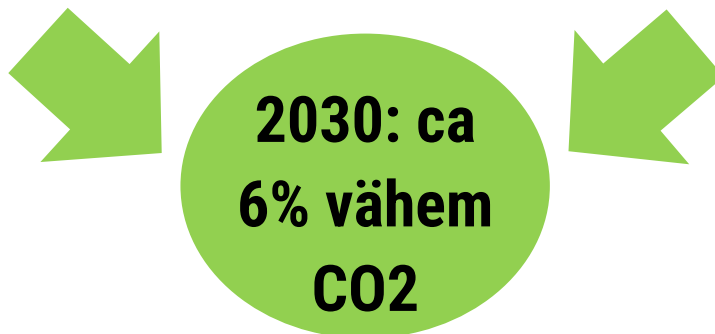
Liikuvusreformi ÜT tegevuste põhiprintsiibid

- **Kättesaadavus** – ühistransport peab olema ligipääsetav ja atraktiivne kõigile Eesti elanikele, sõltumata nende eest, puudest, elukohast või jõukusest
- **Taktipõhisus** – ühistransport on regulaarne ja seostatud
- **Lihtsus** – ühistranspordi kasutamine peab olema lihtne ja mugav
- **Vajaduspõhisus** – teenusetaseme (nõudebuss, kiire põhiliin vms) määrab piirkonna liikuvusnõudlus
- **Keskkonnasääst** – liikuvusreformi sihiks on vähendada veondussektori heitmeid 6%
- **Kuluefektiivsus** – ühistranspordi ühtse juhtimise ning liinivõrgu tõhustamisega väheneb kulu reisija kohta, atraktiivsema teenusega suureneb ka piletitulu

Milleks liikuvusreform?

Rohkem reisijaid

- ÜT kasutatavuse kasv:
  - rohkem väljumisi
  - kiiremad ühendused
  - paremini seostatud liinivõrk
  - paindlikum teenus (nõudepõhine ÜT)
  - lihtne reisiplaneerija
  - lihtne piletisüsteemi
  - regulaarne sõiduplaan (taktipõhisus)

Kõrgem tõhusus

- Ühistranspordikorraldus on kuluefektiivsem:
  - dubleerimise vältimine (rong vs. buss, sotsiaal vs. koolitransport)
  - kommertsinitsiatiivi suurendamine
  - veeremi ja tööjõu tootluse kasv (kiiremad liinid)
  - piletitulu kasv (reisijate arvu kasv)

Liikuvusreform arvudes

maakonnabussid ja rongid võrrelduna aastaga 2024

2025

2027

2030

(muutus vs. 2024)

7%

→

28%

→

45%

rohkem reisijaid

+14,2M (2024 algtase: 31,6M)

16%

→

58%

→

117%

rohkem piletitulu

+37,3M € (2024 algtase: 32M)

3%

→

13%

→

17%

dotatsiooni kasv

+24,4M € (2024 algtase: 149M)

4%

→

18%

→

24%

suurem liiniläbisõit

+12,9M km (2024 algtase: 54,6)

0%

→

- 4%

→

- 7%

väiksem dotatsioon reisija kohta

-0,26 € (2024 algtase: 3,55 €)

Mida liikuvusreform ühistranspordis muudab?

a	Rongiliikluses – tihe ja kiire taktipõhine rongiliiklus kõigil suundadel	16 uut rongi, 160 km/h liinid, 40% rohkem väljumisi
b	Kaugbussiliikluses – parem kättesaadavus tänu uutele peatustele ja maakonnaliinide seostatud etteveole	Kiired peatumisvõimalused põhimaanteedel, integreeritud takti
c	Maakonnaliinidel - kiired otseliinid regionaalsetesse keskustesse, ettevedu kiirele rongile	Kuni 2x rohkem väljumisi, lühem sõiduaeg
d	Kohalikel liinidel - kohalik bussiliiklus või nõudepõhine ühistransport, mis tagab äärealade elanikele ligipääsu igapäevaeluks vajalikele teenustele, haridusele ja töökohtadele	Ettevedu maakonnaliinidele või lähimasse keskusesse, 2x rohkem nõudepõhiseid väljumisi tavaliiniga võrreldes

Liikuvusreform ühistranspordis lühidalt

Liikuvus- analüüs

- Mobiil-
positsioneerimine
- Elu- ja töökohtade
andmed
- Planeeringud
- Modelleerimine
(Remix)
- Liikuvuskäitumise
uuringud
- ÜT kliendi-
uuringud

Liinivõrgu- reform

- Taktipõhisus –
liinid seotakse
tervikkõrguks
- Kiired
otseühendused
- Nõudepõhine ÜT
2.0 – parem ÜT
kättesaadavus
maapiirkon-
dades
- Sõiduplaani-
konverents

Ühtne piletisüsteem

- Regionaalselt ühtne
tariifistruktuur -
ümberistumist ei
karistata kõrgema
piletihinnaga
- MaaS x-tee
platvorm erinevate
teenusepakujate
ühendamiseks
- Rahastus- ja käibe
jagamise mudel

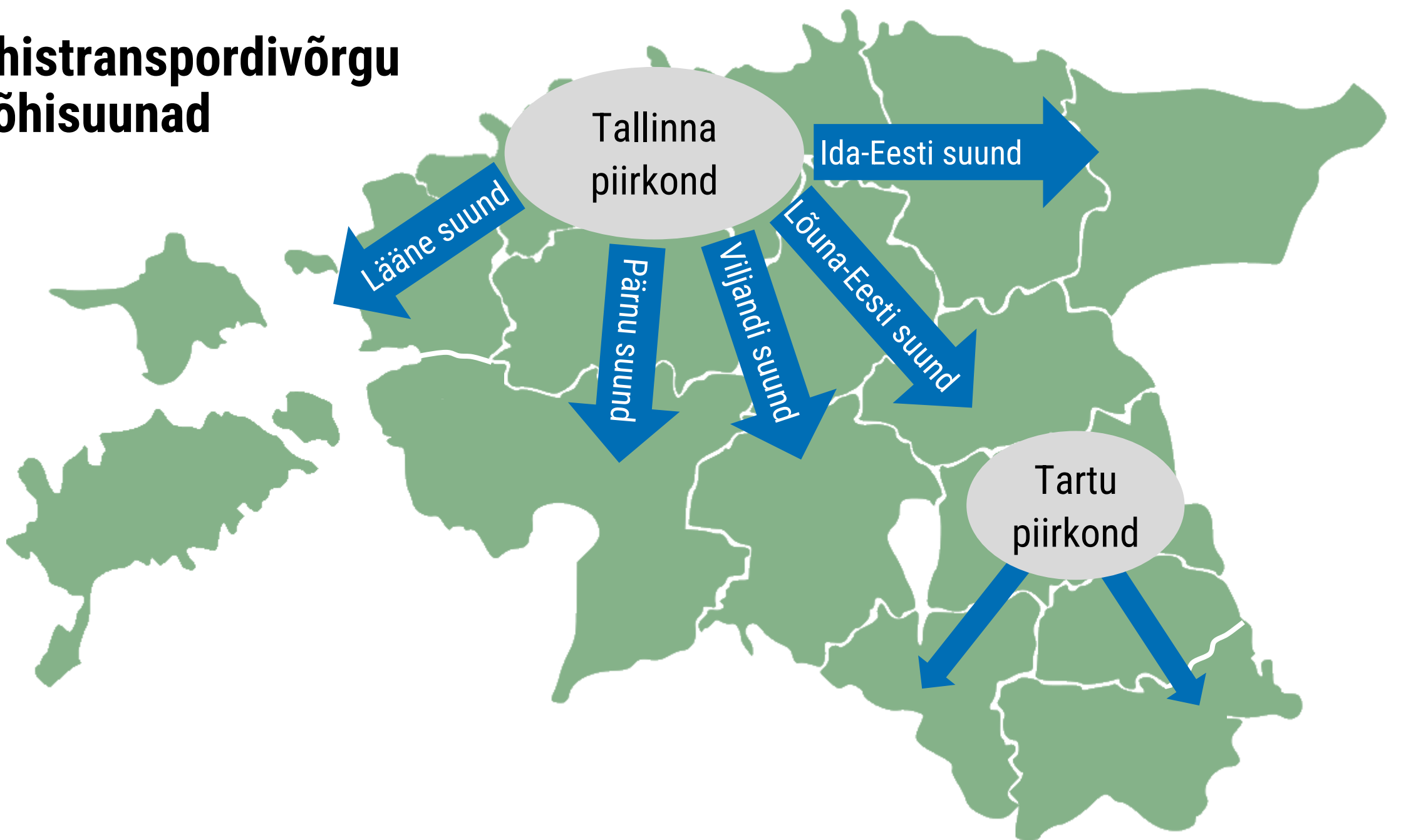
Toetavad investeeringud

- Ümberistumis-
sõlmed
- Uued peatused
- Kergliiklusteed
- Rattaparklad
- Laadimistaristu
- Raudtee kiiruste
tõstmine
- Säästlikud bussid
- Haapsalu
raudtee

Administra- tiivsed muudatused

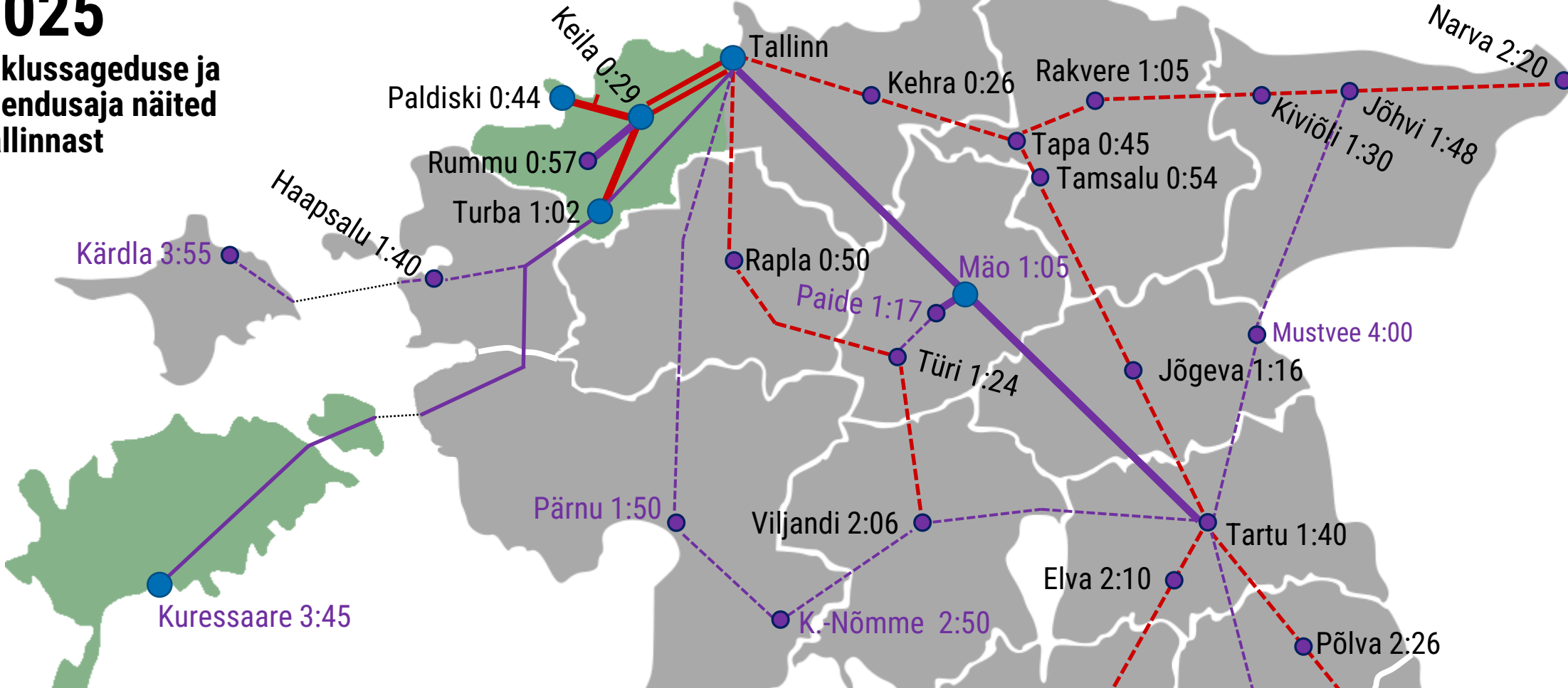
- Ühistranspordi
haldusmudeli
ümberkujundamine
- Paindlikumad hanked
- Muudatused
seadustes
- Operatiivtasand
liikluse igapäevaseks
koordineerimiseks
vedajate vahel

Ühistranspordivõrgu põhisuunad

2025

Liiklussageduse ja ühendusaja näited Tallinnast

Ühendusajad ja liinivõrk

- Mäo 1:05 - Ühendusaeg Tallinnast kiirbussiga
- Tartu 1:40 - Ühendusaeg Tallinnast kiirrongiga või rongi-bussi kombinatsioonis

- Taktipõhine seostatud võrk on juurutatud
- Taktisõlm

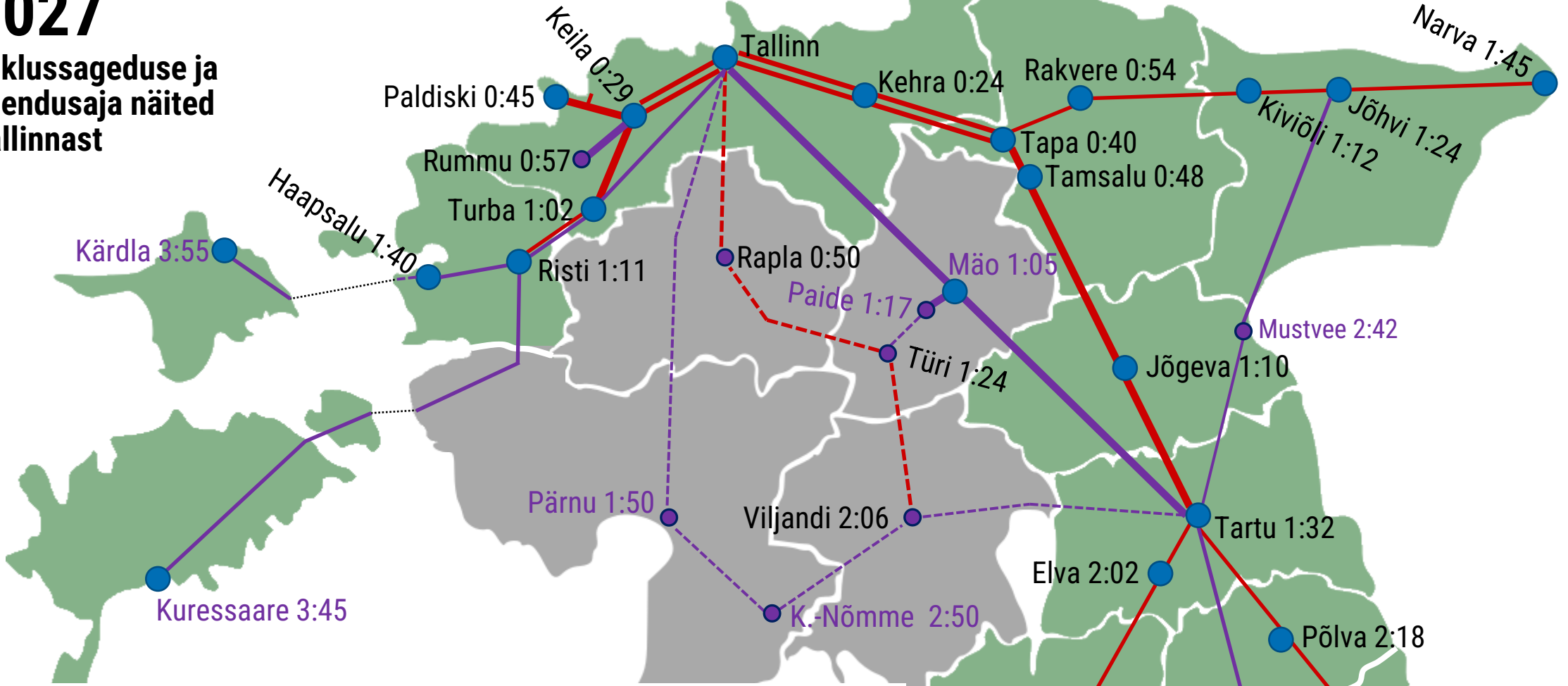
Valdav liiklussagedus (rong/buss)

- 2x / h või sagedamini
- 1x / h
- 1x / 2h või harvem
- Liiklus ei ole taktipõhine

2027

Liiklussageduse ja ühendusaja näited Tallinnast

Ühendusajad ja liinivõrk

Mäo 1:05 - Ühendusaeg Tallinnast kiirbussiga

Tartu 1:40 - Ühendusaeg Tallinnast kiirrongiga või rongi-bussi kombinatsioonis

■ - Taktipõhine seostatud võrk on juurutatud

● - Taktisõlm

Valdav liiklussagedus (rong/buss)

== 2x / h või sagedamini

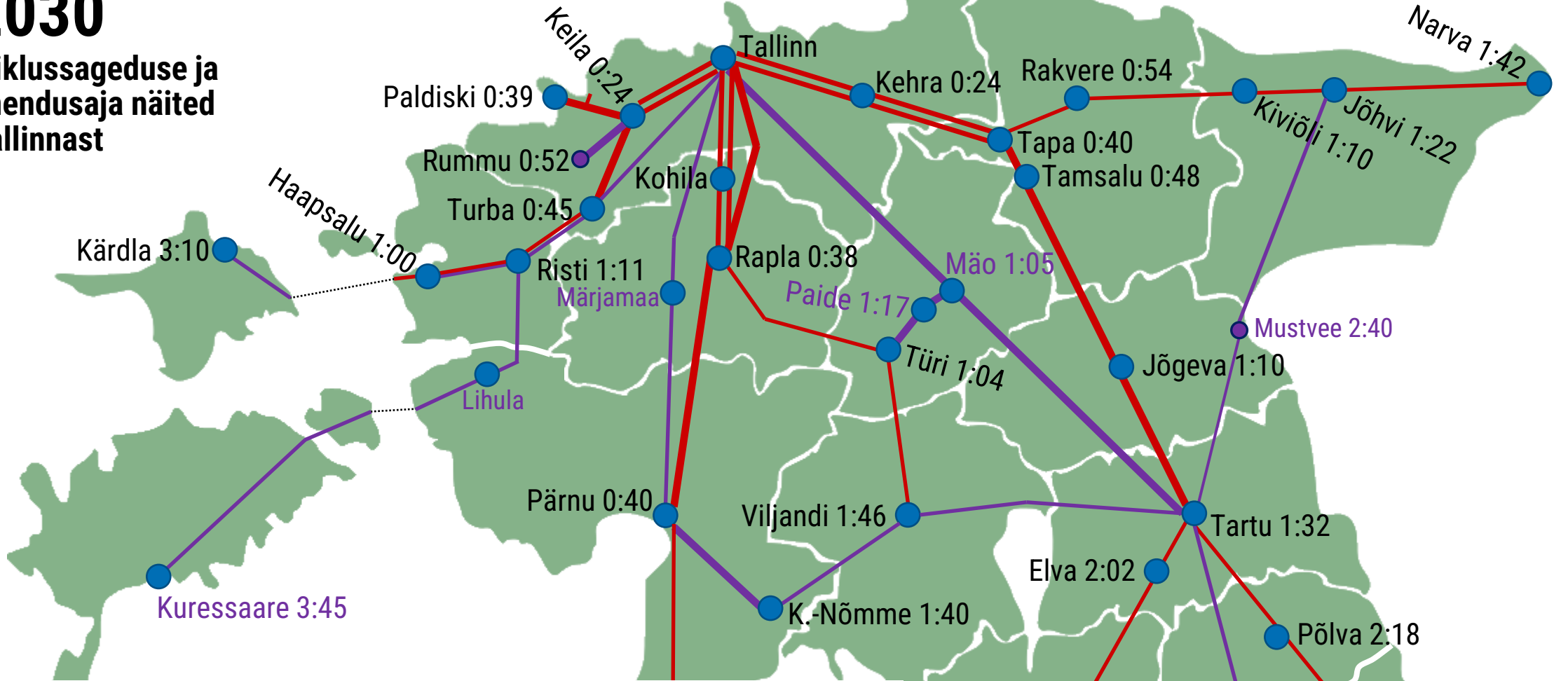
== 1x / h

== 1x / 2h või harvem

- - - - - Liiklus ei ole taktipõhine

2030

Liiklussageduse ja ühendusaja näited Tallinnast

Ühendusajad ja liinivõrk

Mäo 1:05 - Ühendusaeg Tallinnast kiirbussiga

Tartu 1:40 - Ühendusaeg Tallinnast kiirrongiga või rongi-bussi kombinatsioonis

■ - Taktipõhine seostatud võrk on juurutatud

● - Taktisõlm

Valdav liiklussagedus (rong/buss)

== 2x / h või sagedamini

— 1x / h

— 1x / 2h või harvem

- - - Liiklus ei ole taktipõhine

Liikuvusreformi ühistranspordivaldkonna kulud

Tegevussuund	Investeeringud 2024-25, M€	Vastutaja	Kate	Tulemus
<i>LIIKUVUSANALÜÜS</i>	0,06	REM	RE24-baas	Analüüs on teostatud.
<i>LIINIVÕRGUREFORM</i>	3,1	REM	RE24/25-liikuvusreform	Pilootliinivõrgud Saaremaal ja Lääne-Harjumaal on käivitatud. Põhiliinivõrgu ettepanek on valmis.
<i>ÜHTNE PILETISÜSTEEM</i>	1,5	MKM	CO2: Digitööriistad	MaaS x-tee ühtse piletimüügiplatvormi prototüüp on valmis ning täisversioon arendamisel.
<i>TOETAVAD INVESTEERINGUD</i> Taktipõhine rongiliiklus	34,65	KLIM KLIM REM	CO2: Taktipõhine rongiliiklus: 20 M CO2: Piloodid: 14 M RE24/25-liikuvusreform: 0,65 M	<ul style="list-style-type: none"> Tallinn – Tartu sõiduaeg 1:40. Alustatud on Turba-Risti raudtee ehitusega. Tartu-Valga raudtee pealisehitus on uuendatud. Rajatud on Mäo, Puhu ja Paia ohutu ligipääsuga bussipeatused. Palupera, Nõo ja Lagedi rongibussi ühispeatused koos auto- ja rattaparklatega. Alustatud on Kristiine terminali planeerimisega. Maakonnaliinidele on tellitud vähemalt 10 uut elektri- ja 50 uut biogaasibussi. Jalg- ja tõukerataste laadimistaristu toetusvoor on käivitunud. KOV säästlike sõidukite toetusvoor on käivitunud.
Vähese heitega ÜT	20	REM	CO2: Vähese heitega ÜT	
ÜT ligipääsetavuse parandamine	12,25	KLIM	CO2: ÜT ligipääsetavus	
Alternatiivkütuste taristu	1	KLIM	CO2: Alternatiivkütused	
Pilootprojektid	5	KLIM	CO2: Piloodid	
<i>ADMINISTRATIIVSED MUUDATUSED</i>	0,45	REM	RE24/25-liikuvusreform	Ühistranspordisüsteemi haldamine on üle viidud uuele mudelile. Esimesed suurema paindlikkusega liiniveohanked on ette valmistatud.
KOKKU:	78,01			

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!